

Sygn. akt IV Ka 1835/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małachowski

Protokolant: Ewa Zarzycka

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Anny Paździórko

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2016 r.

sprawy **D. M. (1)**

oskarżonego z art. 284 § 2 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Goleniowie

z dnia 29 października 2015 r. sygn. akt II K 205/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym 600 (sześćset) zł opłaty.

SSO Ryszard Małachowski

Sygn. akt IV Ka 1835 / 15

UZASADNIENIE

D. M. (1) został oskarżony o to, że w dniu 12 stycznia 2015r., w M., przy ul. (...), przywłaszczył mienie powierzone w postaci przyczepy marki F. (...),8-6 o nr (...) o wartości 31.980 zł na szkodę K. O., to jest o czyn z art. 284 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Goleniowie wyrokiem z dnia 29 października 2015r., sygn. akt II K 205 / 15, uznał oskarżonego D. M. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, to jest przestępstwa z art. 284 § 2 kk i za ten czyn, na podstawie art. 284 § 2 kk, przy zastosowaniu art. 37a kk, skazał go na karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 30 złotych każda.

Na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego K. O. kwoty 31.980 złotych.

Na podstawie art. 627 kpk, art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym wymierzył mu 600 złotych opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego D. M. (1). Zaskarżonemu w całości wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 1 § 2 kk w zw. z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 115 § 2 kk poprzez

uznanie, że przypisany oskarżonemu czyn stanowi przestępstwo, mimo że jego społeczna szkodliwość jest znikoma. Stawiając powyższy zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna.

W niniejszej sprawie apelujący nie kwestionował, że D. M. (1) sprzedał, powierzoną mu przez K. O. w zastaw jako zabezpieczenie spłaty długu, przyczepę, jednak – zdaniem skarżącego – czyn oskarżonego nie osiągnął takiego stopnia społecznej szkodliwości, który winien wywołać sankcję karną.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że nie ulega wątpliwości, że D. M. (1) swoim zachowaniem, polegającym na przywłaszczeniu powierzonej mu przez K. O. przyczepy, naruszył dyspozycję art. 284 § 2 kk. Samo jednak formalne naruszenie przepisu prawa jest niewystarczające do przypisania sprawcy odpowiedzialności karnej. Zgodnie bowiem z ustawową definicją, przestępstwem jest czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę pod groźbą kary (art. 1 § 1 kk). Dla uznania jakiegoś czynu za przestępstwo konieczne jest zatem wykazanie, że narusza on istotne wartości społeczne, ale w stopniu wyższym niż znikomy (art. 1 § 2 kk). Karygodność, o której mowa w art. 1 § 2 kk, wiążąca się z wyższym niż znikomy stopniem społecznej szkodliwości, jest niezbędnym składnikiem struktury przestępstwa i stanowi rację dla sankcji karnej. W przedmiotowej zaś sprawie - zdaniem autora apelacji - zachowanie oskarżonego cechuje znikomy stopień społecznej szkodliwości, a zatem – w ocenie skarżącego - Sąd Rejonowy nietrafnie ocenił poszczególne okoliczności, które legły u podstaw uznania, że społeczna szkodliwość popełnionego przez oskarżonego czynu jest duża.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 115 § 2 kk przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Powołany przepis zawiera zamknięty katalog kryteriów oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu, przy czym dominujące znacznie mają okoliczności z zakresu strony przedmiotowej, do której dołączono dwie przesłanki strony podmiotowej, to jest postać zamiaru i motywację sprawcy. Dokonując oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu należy uwzględnić całokształt okoliczności wymienionych w art. 115 § 2 kk, ponieważ ma to być ocena całościowa. Wskazać przy tym należy, że o stopniu społecznej szkodliwości decydują wyłącznie okoliczności związane z czynem.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że dokonana przez Sąd I instancji ocena podmiotowych i przedmiotowych okoliczności czynu przypisanego oskarżonemu jest trafna i uzasadnia pogląd, że stopień jego społecznej szkodliwości jest duży. Oskarżony zawarł bowiem z K. O. ustną umowę ustanawiającą na przyczepie, stanowiącej własność K. O., zastaw; ustanowione ograniczone prawo rzeczowe stanowić miało zabezpieczenie spłaty długu jaki miał wobec niego pokrzywdzony z tytułu wykonania na jego rzecz przez oskarżonego usługi. D. M. (1) miał świadomość, że przyczepa nie jest jego własnością i nie może nią rozporządzać jak właściciel, bowiem nie zostało na niego przeniesione prawo własności, a jedynie ustanowione zostało ograniczone prawo rzeczowe w postaci zastawu. Co więcej D. M. (1) informowany był przez ówczesną księgową zatrudnioną w firmie (...), tj. K. G., że przyczepa znajduje się w ewidencji środków trwałych firmy i aby dokonać jej sprzedaży pokrzywdzony musiałby wystawić fakturę z tytułu jej sprzedaży i musiałyby zostać z tego tytułu zapłacone odpowiednie podatki. D. M. (1) dokonując zatem sprzedaży przyczepy, która znajdowała się w jego posiadaniu, wiedział, że działa niezgodnie z prawem, miał bowiem świadomość, że zawarta z K. O. ustna umowa zastawu nie uprawniała go do rozporządzania przyczepą jak właściciel. Pomimo tego oskarżony sprzedał przyczepę, czym naruszył prawo własności przysługujące pokrzywdzonemu. Oskarżony działał zatem, co trafnie ustalił Sąd meriti, z zamiarem bezpośrednim wyrządzając swoim czynem K. O. szkodę niemałej wysokości, albowiem powierzona oskarżonemu przyczepa, kupiona została przez pokrzywdzonego w 2011r. za kwotę 31.980 zł, przy czym przed powierzeniem jej oskarżonemu nie była używana.

Dokonując oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego D. M. (1) nie można - na co wskazuje apelujący - tracić z pola widzenia również okoliczności w jakich oskarżony dopuścił się jego popełnienia oraz motywacji

oskarżonego. Istotnie bowiem, na co zwrócił uwagę skarżący, a co Sąd Rejonowy także wziął pod uwagę i należycie ocenił, D. M. (1) nie działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, lecz w celu odzyskania należnych mu pieniędzy, które winien mu być pokrzywdzony za wykonaną na jego rzecz usługę. Co istotne również, usługę na rzecz K. O. oskarżony wykonał latem 2013r., sprzedaży zaś przyczepy, wobec odzyskania jedynie 6.000 zł i przedłużającej się spłaty pozostałej kwoty (11.000 zł), dokonał na początku stycznia 2015r. Oskarżony czekał zatem prawie dwa lata na zapłatę, a wobec jej nieotrzymania, dokonał sprzedaży powierzonej mu w zastaw przez pokrzywdzonego przyczepy. Powyższa okoliczność, choć istotnie przemawia na korzyść oskarżonego, to nie usprawiedliwia jego działania. D. M. (1), o czym była mowa wyżej, wiedział bowiem, że nie może rozporządzić przedmiotem zastawu, pomimo tego, nie podejmując próby dochodzenia swoich praw zgodnie z obowiązującymi przepisami, sprzedał przyczepę naruszając swoim zachowaniem prawo własności, które ma charakter bezwzględny. Zasadnie zatem Sąd meriti, mając na uwadze okoliczności w jakich D. M. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu, uwzględnił je na korzyść oskarżonego; niemniej jednak zauważyć należy, że ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu winna uwzględniać całokształt okoliczności wymienionych w art. 115 § 2 kk i takiej całościowej oceny dokonał Sąd I instancji.

Stwierdzić zatem należy, że w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy nie pominął żadnej z okoliczności składających się na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, wszystkie ocenił z należytą starannością, nie nadając im ani zbyt małej ani zbyt dużej wagi i wyraził trafny pogląd, że stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego D. M. (2) jest duży, a zatem wyższy niż znikomy (art. 1 § 2 kk). W konsekwencji zasadnie zatem Sąd I instancji uznał, że zachowanie D. M. (1) jest nie tylko bezprawne, ale i karygodne, a co za tym idzie także karalne.

Również orzeczoną wobec D. M. (1) represję karną należało uznać za trafną i uwzględniającą wszystkie okoliczności determinujące takie orzeczenia, a wynikające z art. 53 kk. Sąd Rejonowy uwzględnił bowiem z jednej strony działanie oskarżonego z zamiarem bezpośrednim, niemalą wysokość szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu, z drugiej zaś motywację z jaką działał oskarżony, jego uprzednią niekaralność oraz jego warunki i właściwości osobiste. Sąd I instancji prawidłowo zatem, mając na uwadze powyższe okoliczności, uznał, że karą adekwatną wobec D. M. (1) za przypisany mu czyn z art. 284 § 2 kk będzie, orzeczona przy zastosowaniu art. 37a kk, kara grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych; w oparciu o sytuację materialną i rodzinną oskarżonego trafnie także ustalił Sąd Rejonowy wysokość pojedynczej stawki na kwotę 30 zł.

Zasadnie również Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonego obowiązek z art. 46 § 1 kk poprzez zapłatę na rzecz K. O. kwoty stanowiącej równowartość wyrządzonej mu przez D. M. (1) szkody (wartość przyczepy wskazana na fakturze VAT to 31.980 zł - k. 6).

Nie podziеляjąc zarzutów i wniosków apelacji, zaskarżony wyrok należało, na podstawie art. 437 § 1 kpk, utrzymać w mocy.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd orzekł w oparciu o art. 636 § 1 kpk oraz art. 3 ust. 1 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983r., nr 49, poz. 223 ze zm.) nie znajdując podstaw do zwolnienia oskarżonego od zapłaty tych należności.

SSO Ryszard Małachowski